

BRIEVEN UIT INDIE^{oo}

KONINGINNEDAG IN BATAKLAND

DOOR M. A. M. RENES—BOLDINGH

ALS onze koningin dat eens wist! Als zij eens had kunnen zien, hoe het bruine Batakvolk van ver over zee haar verjaardag mee gevierd heeft. Dan zou zich bij alle goede gedachten, die zij voor haar Indonesische volk heeft, stellig ook een klare vreugde voegen, zooals een mensch die gevoelt, wanneer hij, stilstaande, plotseling tot de ontdekking komt, dat 't Leven het wonder goed met hem gemaakt heeft.

De eerepoorten langs den hoofdweg zijn een paar dagen van tevoren al klaar gemaakt. Meer dan manskroote palmbladeren buigen in sierlijke ronding hun spitsen naar elkaar toe en laten hun geel verdroogde bladwimpels wapperend ritselen in den lauwen dalwind. Donker dennegroen en kleurige papieren bloemen brengen wat teekening aan en een hoog hangend karton roept in 't Bataksch en in 't Hollandsch den menschen „horas!” en „welkom!” toe.

Vroeg in den morgen reeds komen de schoolkinderen in lange optocht aangemarcheerd, om voor den A. R., als plaatsvervanger van H. M., te defileeren en hun liederen te zingen. Het breede Silindoengdal baadt in zonnegloed; de trage kali glinstert in duizend goudvonken, de sierlijke bamboepluimen wuiven hoog en geheimzinnig, en de oude bergen, die het dal rondom insluiten, kijken als goede ouders neer op 't gewemel aan hun voeten.

En door de zuivere morgenvreugde loopen de schoolkinderen, school bij school, in stille, ordelijke rijen. Hun vaak zoo ouwelijke, zorgelijke gezichten glanzend kinderlijk van al 't plezierige om hen heen en ze dragen hun papieren vlaggetjes en oranje sjerpen met een waardigheid, alsof 't de kostbaarste schatten ter wereld waren.

Uit Sipoholon zijn ze gekomen en uit Hoeta Barat; uit Sigompoelon en Pea Radja, om zich in Taroetoeng te

vereenigen met de leerlingen der gouvernementens- en particuliere scholen. Vele, vele honderden zijn ze in getal en hun naakte bruine voeten vullen de wegen met eentonig geritsel. Iedere school heeft zijn vlagdragers, die stijf en trotsch hun moeilijke last torsen, en elke school heeft voor een verrassing gezorgd. De heel kleine meisjes in witte wijde jurkjes gekleed, dragen roode, witte of blauwe strikken in hun zwarte haardos; de groote jongens van Sipoholon zijn allen wandelende driekleuren: op hun hoofd een roode muts; daaronder een witte kiel en donkerblauwe broek, met de oranje-sjerp schuin over 't wit gebonden. Zonder op of om te kijken loopen ze als soldaten in den pas, maar de kleine bruine dikkertjes van een andere school kijken vrijmoedig rond, ze maken kunsten met hun vlaggetjes en raken uit den pas en de goeroes hebben hun schelle fluitjes noodig om ze weer tot de orde terug te brengen. Dan komen de meisjes van Pea Radja, de halfvolwassen meiskes der zendingskopschool, waar ze buiten de gewone vakken ook nog huishouding en hygiëne, koken en naaien en kinderverzorging leeren. Daarbij aan sluiten de meisjes van de Zusterkursus; dat zijn zij, die later de Bataksche vrouwen in hun moeilijkste uren zullen bijstaan. In hun blauwe japonnetjes en stijfgestreken schorten lijken ze al jonge verpleegstertjes, en misschien voelen ze zich wel wat te groot om nog aan de kinderoptocht deel te nemen.

't Is onbegrijpelijk, dat er zooveel jong goedje te zamen gebracht kan worden, en eigenlijk is 't nog onbegrijpelijker, dat al dat jonge goed zich zoo ordelijk weet te gedragen, dat er in al de vele gelederen geen wanclank gehoord wordt.

Langzaam kronkelt de stoet het vóórterrein van de A. R.-woning op, waar de vertegenwoordiger van 't Neder-

landsch gezag met zijn genoodigden hen al verwacht. Een inheemsch muziekkorps zet ons oude Wilhelmus in; hoeden gaan af, gestalten strekken zich en hoog in 't luchtblauw wappert onze driekleur. Opeens is 't: „Holland”, en wij allen: „Hollanders”; 't is ónze vlag en óns lied, en daarginds in 't vaderland, in 't verre, nog slapende Westen, maakt straks ónze Hooge Jarige zich op, om haar eere-dag te beginnen.

Wonderlijk is 't, op de Wilhelmus-wijs door de inlandsche jeugd in 't Bataksch te hooren zingen, zooals de goeroe's het met hen hebben ingestudeerd.

O, Radja Wilhelmina
Sigomgom hami on.
Parroha songon ina
Di hami sai tongtong.
Marlas ni roha hami
Oembege baritam,
Sai noeng olounnami
Saloehoet parentam.

Zoo zingen ze, en de schelle jongensstemmen schateren triomfant in de klare morgenlucht.

Bij 't passeeren van den Toewan A. R. zingt iedere school nog een liedje afzonderlijk en na een korte ommeegang door de Europeesche wijk, wordt de vreugde op het feestterrein, beneden op den passer, voortgezet.

Daar zijn ook weer gele palmladeren tot eerebogen gepromoveerd, de hooge masten voor de klimmers wenken al met hun prijzen, en de Rapatzaal, het geheel open lokaaltje, waar de gemeentevergaderingen gehouden worden, is versierd en ingericht tot tribune. Alles, wat als Europeaan er voor in aanmerking komt, alles wat inlandsch ambtenaar is, verzamelt zich daar. Ook de inheemsche grooten, de Radja's en Negeri-hoofden kenbaar aan den breeden goudband om de zwartfluweelen muts, zitten daar met hun vrouwen en kinderen. Bonte sarongs, stijfgestroken witte pakken, Europeesche voile toiletjes, kleine jongens in matrozenpak en meisjes in vlinderjurkjes, alles zit daar

gezellig bijeen, om de kinderspelen gade te slaan.

Terwijl van uit het Chineesche hotelletje een eenvoudige verversching wordt rond gediend, begint 't spel. Er wordt een W gevormd over 't gansche terrein, turnoefeningen en standen worden verstoond; er wordt een vlaggespel uitgevoerd en de meisjes zingen Bataksche liederen. Ter afwisseling klinkt nu en dan 't Wilhelmus of barst een daverend applaus los, en wanneer de zon haar hoogste punt al overschreden heeft en de warmte oplaait van den stoffigen verkeersweg, duurt het spelen en zingen nog voort.

De wandelende winkeltjes en primitieve uitstallingen langs den weg verheugen zich langzamerhand in een drukke klandizie. Er zitten Batakvrouwen breed uit op den grond, onder hun enorme geoliede pajongs, met vóór zich, op pisangbladeren, zeer vet uitziend gebak: glimmende olieballen en ruwe brokken kokosmacarons. Een vlug Chineesje in wijden, zwarten broek en witte kiel heeft 't meer dan druk om al z'n limonadeklanten te bedienen van zijn zonderling gekleurde mengsels, en een groote, ernstige Britsch-Indiër wacht naast z'n bijna manshooge blikken koffiekkan met filosofische welwillendheid zijn dorstige klanten af, terwijl een heele rij omgespoelde kopjes aan een rottanstengel te drogen hangt in de zon. Kleine schoteltjes met warme rijst, visch en sambal blijken ook een sterke attractie te hebben, sommigen tracteeren zichzelf daarbij nog op een groote, roode Spaansche-pepervrucht, waarin ze bijten als een Hollandsche jongen in een suikerpeer — en zonder een spier te vertrekken. Maar de geur van de visch wordt in de middagwarmte van dien aard, dat we zoo gauw mogelijk voortstappen en in onze Europeesche wijk, een 50 M boven 't passergewoel, met een dankbaar hart weer de frissche berglucht inademen.

In den laten namiddag komen er over het verre steppenland der hoog-

vlakke, donkere wolkenmassa's aandrijven.

Dreigend, loodblauw, hangen ze boven den hoekigen bergrand en kijken als grimmige vredeverstoorers om laag in ons feestelijke dal.

Of de buien nu ook, als reeds zoo vele middagen, voorbij zullen trekken? 't Is waar, de tuinen en akkers en wegen hebben 't regenwater hard nodig, maar, och neen, vandaag moeten de buien nog niet komen. Eerst moet de heele vreugdevolle dag ten einde toe genoten zijn. Dan mag de regen losbreken, bij stroomen desnoods, maar vandaag, vanavond . . .

Er moet nog iets moois komen. Een verrassing, die de kinderen van Sigompoelon, de kleine H. I. S.ers uit de jongens- en meisjesinternaten, zoo heel stilletjes hebben voorbereid. Een lampionsoptocht zal 't zijn, en de kleurige lampions hebben de kinderen zelf gemaakt in wekenlangen geduldigen knutselarbeid. Elk vrij uur hebben de vlugge bruine vingers zich weer geschikt tot 't lastige werk, en nu zijn ze gereed en staan aan hun lange bamboestokken te pronken en te wachten.

Eerst moet de avond vallen, en dan komt de ommeegang langs de nachtelijke wegen; heuvel op en heuvel af, naar Pea Radja en Taroetoeng, en de lichtjes zullen branden en een ieder zal trotsch zijn over het feit, dat juist zijn lampion het zoo heel lang uithoudt.

De zon zinkt, nog voor haar ondergang, weg in een looden grauweheid en de opkomende maan kijkt verwaasd en verwezen tusschen zwarte wolkenflarden door, maar 't blijft droog. Droog en zoel en windstil wordt de tropennacht; zoo'n nacht, waarin voor groot en voor klein de sprookjes tot werkelijkheid gaan worden.

Dan komt er een sprookje de heuvelhelling af; 't sprookje van de wandelende lichtjes over een duistere aarde. Steeds meer komen er ergens uit 't verre, ondoorgrondelijke duister te voorschijn, krijgen in 't naderen een eigen

zachte kleur en zweven in veerenden cadans omlaag.

Onhoorbaar reppen zich de ongeschoeide voetjes voort; de hooge geurende dennekruinen houden de drukke stemmetjes zoo volkomen omsluitend, dat ze ternauwernood de diepe stilte van den bergnacht verbreken; niet méér, dan een ritselend bergbeekje of het droomend gepiep uit een verborgen vogelnest.

De deinende lichtjes werken zich de heuvelhelling op naar Pea Radja, waar ze schuilgaan onder het hooge geboomte dat de oude zendingshuizen omgeeft, maar ze komen weer te voorschijn en vervolgen hun route omhoog, omlaag, langs alle kronkelingen van den weg. Een vroolijk „horás!” klinkt de kleine groepjes toeschouwers tegen, nu en dan wordt een zangerig Bataksch liedje gezongen of slaat de jeugdige trommelslager een lustige roffel vooraanden troep.

De maan gaat schuil en een opkomend onweder licht boven de steppe in felle flinkeringen, maar voordat de bui losbreekt, zijn alle vermoeide voetjes al uitgestrekt op de noodende matrassen der slaapzalen, en rust heel Sindoeng uit van z'n Koninginnedag. „Is mogge Koningin wéér jarig?” vraagt mijn oudste jongetje, als hij eindelijk in zijn bedje ligt. Mijn jongste heeft zich met een zucht van tevredenheid opgerold, en is zonder praten ingeslapen, maar zoo'n stilzwijgen is voor onzen Ko onmogelijk.

„Neen”, zeg ik bedachtzaam en voorzichtig: „morgen niet.”

„Dan mama mogge jarig en mogen wij weer feest maken met lichtjes en vlaggen? zóó? zóó?” En z'n gesticuleerende handjes tooveren allerlei heerlijkheden in herinnering terug.

Maar voordat ik een bevredigend antwoord gereed heb, is ook hij al ingeslapen; een glimlach op z'n zonsverbrande wangetjes, en in z'n handje een tip van zijn oranje-sjerp geklemd. Ja, als onze Koningin eens wist hoe wij haar verjaardag vieren!